

3. Technické prekážky v MO

- = najrozsiahlejšie technické prekážky otvoreného alebo skrytého charakteru, ktoré zasahujú rozsiahlu oblasť pohybu tovaru, osôb, služieb, kapitálu a často sa používajú na zakrytie protekcionizmu (cieľ: chrániť vnútorný trh)
- súvisia s vývojom výroby, technológie, životného prostredia
 - dohoda, ktorá zriaďuje WTO zohľadňuje ochranu životného prostredia, je o clách, poľnohospodárstve, samosprávnych opatreniach, odeve, textile, investičných opatreniach

Skupiny:

- ✓ technické normy
- ✓ rozdiely v právnych úpravách
- ✓ požiadavky na CE alebo na skúšanie tovaru

Príčiny vzniku technických prekážok:

- 1) pôsobenie určitých historických vývojových tendencií, pôsobenie určitej filozofie v krajine (cieľ: ochrana VB, zdravia, ŽP). Tieto zvyky sa premietli do právnej regulácie = vznik opatrení.
- 2) zámerne, úmyselne vzniknuté opatrenia. Štát z rôznych dôvodov zákonom určí obmedzenia. Oblasť sa vývojovo menia (doplňujú sa, rušia sa, ...)

Ministerské rozhodnutia a vyhlásenia

- dohody s jediným cieľom: liberalizácia MO
- majú prispieť k riešeniu globálnych ekonomických problémov
- upravujú určité procesy v rámci hospodárskych vzťahov

Technické normy a technické predpisy

Technické normy podľa WTO:

= špecifikácia schválená uznávanou normalizačnou organ. na opakované a trvalé použitie

Technické predpisy

= uvádza výrobné charakteristiky alebo s ním súvisiace výrobné procesy alebo metódy v rámci admin. opatrení, ktoré dovozca musí rešpektovať

4. Spôsoby harmonizácie technických prekážok v EÚ

- 1) **úplná harmonizácia**
 - pôvodné predpisy sa nahradia výlučne obmedzeniami (predpismi) EÚ
- 2) **optimálna harmonizácia**
 - zachová existujúce národné opatrenia spolu s harmonizačnými opatreniami EÚ
- 3) **odvolanie sa na predpisy EÚ**
- 4) **vzájomne sa uznávajú technické normy**
- 5) **odvolanie sa na predpisy dovážanej krajiny**

Európska normalizácia

= zaoberajú sa ňou:

- ✓ Európska komisia technickej normalizácie
- ✓ Európska komisia elektrotechnickej normalizácie
- ✓ Európske inštitúty normalizácie v telekomunikáciách

Najvyšším orgánom Európskej normalizácie je **Generálne zhromaždenie**:

- národný delegáti jednotlivých členských krajín
- správna rada
- technická rada

Hlavný cieľ:

- ✓ harmonizácia národných noriem
- ✓ spracovanie správny o stave harmonizácie
- ✓ podpora zavádzania medzinárodných noriem do národných noriem
- ✓ podpora medzinárodnej normalizácie
- ✓ spolupráca s inými medzinárodnými organizáciami v oblasti tech. normalizácie
- ✓ tvorba európskych noriem pre potreby členských krajín
- ✓ zavádzanie postupu vzájomného uznávania skúšok

Spracováva prostredníctvom technických komisií dokumenty:

- ✓ Európske normy
 - ✓ Harmonizačné dokumenty
 - ✓ Európske predbežné normy
 - ✓ Telekomunikačné normy
- a) dokumenty určené na zavádzanie do národných noriem EÚ
 - treba dosiahnuť súlad medzi európskymi a národnými normami
 - b) zavedenie európskych noriem do národných noriem, kde nie sú realizovateľné (napr. pre klimatické dôvody nie je možné uplatniť európske normy)
 - ide o povoľovanie rôznych výnimiek
 - c) v oboroch s častou inováciou

5. Certifikácie a ich výhody

Vzájomné uznávanie CE predpokladá, že vzájomne budú tieto CE uznávať (musia byť výsledkom skúšobných a certifikačných orgánov)

Nástroj dôvery: akreditácie

= úradné ustanovenie spôsobilosti na výkon certifikácie prostredníctvom autorizovaného orgánu – akreditačného orgánu.

EÚ doporučila vybudovať národné akreditačné systémy. Robí „nátlak“ na členské krajiny, aby budovali vlastné akreditačné systémy.

Certifikácia

= osvedčenie o tom, že tovar spĺňa určité kvantitatívne a kvalitatívne požiadavky

= spôsob nestranného overovania výrobkov, služieb, systému akosti, personálu vo vzťahu k určitým požiadavkám, špecifikáciám, stavu vo všeobecne uznanom dokumente, spravidla v technickej norme.

Požiadavky na certifikáciu sú v rôznych krajinách rôzne. Pri EÚ dochádza k ich harmonizácii.

Pri vzniku CE je nutná:

- ✓ existencia všeobecne uznávanej normy
- ✓ existencia nezávislého orgánu s vysokou autoritou, schopného výkonu
- ✓ vytvorenie značky, že výrobok zodpovedá požiadavkám CE značky

Výhody CE:

- ❖ lepší prístup na zahraničné trhy
- ❖ odlíšenie vlastnej produkcie od produkcie konkurencie
- ❖ výrobca získava nezávislú kontrolu (audit) o úrovni produktu
- ❖ spotrebiteľ má istotu, že tovar zodpovedá normám

EÚ má osobitnú certifikačnú politiku voči pridruženým krajinám (tovary s pôvodom v EÚ majú označenie EU).

Certifikačnú službu v SR upravujú:

- Biela kniha 1985
- Biela kniha 1993
- Návod na priblíženie sa k EÚ 1995

6. Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)